

Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausuntopyyntö VN/28554/2025 18.12.2025

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan unionin hiilirajamekanismiasetuksen toimeenpanosta annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on antaa hiilirajamekanismiasetuksen muuttamisesta johtuvat kansalliset säännökset.

Esityksen mukaan toimivaltainen kansallinen viranomainen voisi alentaa hiilirajamekanismiasetuksen seuraamusmaksua koskevassa artiklassa tarkoitettua seuraamusmaksua tietyissä tapauksissa. Lisäksi kansalliseen lakiin lisättäisiin soveltamisen kannalta tarpeelliset määritelmät. Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL on tutustunut luonnokseen ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

SKAL pitää esitystä tarpeellisena ja kannatettavana, eikä sillä ole huomautettavaa ehdotuksen sisältöön. SKAL pitää hyvänä, että muutoksella vähennetään merkittävästi pieniin ja keskiisuuriin yrityksiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa.

SKAL pitää sujuvaa lainsäädäntöä ja tarpeettomien säädösten purkamista tärkeänä. Kuljetusalalle kohdistuu runsaasti sääntelyä niin EU:n kuin Suomenkin tasolla. Alan yritysten toimintaedellytykset, kansalliset intressit ja kilpailukyky tulee turvata kaikissa lainsäädäntöhankkeissa. SKAL pitää hyvänä yrityksiin kohdistuvan hallinnollisen taakan vähentämistä.

SKAL huomauttaa, että Omnibus-sääntelyn mukaisten tavoitteiden yritysten hallinnollisen taakan ja kustannusten keventämisestä tulisi läpileikata uutta sääntelyä laajemminkin. Esimerkiksi EU:n energiatehokkuusdirektiiviin perustuva energiatehokkuuslain muutos on hyväksytty eduskunnassa 22.12.2025. Uudistetun lain mukaan eri toimialojen yrityksille tulee uusia, hallinnollista taakkaa ja kustannuksia lisääviä velvoitteita energiakatselmusvelvoitteen ja energianhallintajärjestelmän myötä. Tämä on Omnibus-sääntelyn periaatteiden vastaista.

Yli 2700 MWh/vuosi energiaa vuodessa kuluttaville yrityksille tulee energiakatselmusvelvoite 4 vuoden välein. Velvoitteen piiriin on tulossa yhteensä 2500-3500 yritystä, joista kuljetusyrityksiä 1000-1500 kpl (koskee arviolta vähintään 7 ajoneuvoyhdistelmää omistavaa yritystä). Yhden yrityksen energiakatselmuksen kokonaiskustannukseksi hallituksen esityksessä on arvioitu 5000–20 000 euroa. Energiakatselmuksen tekijälle on tiettyjä, koulutusta edellyttäviä pätevyysvaatimuksia. Ensimmäisen katselmuksen määräaika on 11.10.2026.

Lisäksi yrityksille, joiden kulutus on yli 23 600 MWh/vuosi, tulee velvoite ottaa käyttöön sertifioitu energianhallintajärjestelmä. Tämä velvoite koskee Suomessa 500-600 yritystä, joista noin 50 yritystä edustaa kuljetus- ja logistiikka-alaa. Energiahallintajärjestelmän takaraja uusille toimijoille on 11.10.2027. Yrityksen energianhallintajärjestelmän keskimääräiseksi sertifiointikustannukseksi arvioidaan hallituksen esityksessä 25 000 euroa.

SKAL pitää tärkeänä, että EU-lainsäädännön toimeenpanossa otetaan huomioon Suomen kansallinen kilpailukyky. Lähtökohtana EU-sääntelyn toimeenpanossa Suomessa tulee olla, ettei ylimääräisiä kansallisia velvoitteita aseteta, ja siten heikennetä suomalaisten yritysten menestymisen edellytyksiä suhteessa muiden jäsenmaiden yrityksiin. SKAL pitää hyvänä, että tämä periaate toteutuu EU:n hiilirajamekanismissasetuksen osalta, kun täytäntöönpano ei sisällä kansallisia lisävelvoitteita.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Anssi Kujala
toimitusjohtaja

Ari Herrala
edunvalvontajohtaja